

GAZETA

de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N^{ro}. 100.

Brasov, 15. Decembrie.

1847.

Предъга Газетеі де Трансилваніа ші ал Фііеі пентрз шіте, інімъ ші літера-
туръ есте ші пе анл 1848, 8 фіор. (24 дѣзечері), пе 1/2 ан 4 фіор. ар. Прензмерация се фаче ла тѣте
ч. ред. поще, кѣм ші ла взпоскзшї Дні колекторї ші анзїе дн Бзкрещї ла Д. Іосїѳ Ромаѳов ші комп.,
їар дн Іашї ла DD. фрацї Н. шї Хр. Георгїѳ дн порта шїтрополиї.

TRANSLVANIA.

Брашов. (S. Wochenblatt.) „Дѣпъ щї-
рѣе че авем, песте пѣдїн се вор фаче ѳреш-
каре пашї деа фї прїмїцї шї ромънїї дн сервїцїа
актївал статѣлзї*). Кѣмкѣ ачеастѣ днчепъ-
туръ е дн конформїтате кѣ скопѣл статѣлзї
шї кѣ тїмпѣл, нїмїні пѣ ва пѣга, прѣкѣм шї
кѣ ачеааш опѳръ пе отеносѣл элемент цер-
тан! — Дѣсѣ шї ромънїї сѣ сокотїаскѣ,
кѣмкѣ еї пе калеа черерїї (petitio) шї сѣпт
кондїцїї детермїнате дѣвїпате кѣ патѣра лѣ-
крѣлзї дшї вор пѣтеа ажѣпде скопѣл маї
кѣрѣнд шї маї кѣ паче де кѣт прїп ѳрекѣрї
дн вечї ренедїте, каре пе партеа чѣсаламъ
пѣ о фаче маї аплекатъ шї кавсеї взпе
стрїкъ!“

Аша ворѣще Wochenblatt. Ної дн а-
сїгѣрѣм кѣ прїченѣрѣм деплїн шї дї пѣ-
трзисерѣм ѳрѣмоса тендїндъ; стѣм вѣнї тот
одатъ кѣ отенїа пѳстръ, кѣ ромънїї дѣкѣ
кѣпоск пѣмаї о кале дѣкѣтѳре ла скоп шї
ачеаа есте „калеа черерїї.“ Се днтѣмларъ
дѣсѣ шї ѳрешкаре ѳрекѣрї? Ынде е вїадъ,
есте шї мїшкарѣ Домнїї мѣї! Де алъ парте
сѣ мѣлѣдѣм черївлзї кѣ днчепем а пе дн-
делѣде вѣнї пе алдїї, каре есте чеа дн тѣе
кондїцїе кѣтръ о деплїаъ днтѣчѣїре шї а-
пропїере. Дн партепѣ, пѣвлїкѣл днтрег шї
анзїе вн ѳрѣмос пѣтѣр де вѣрѣадї патрїодї
дн тѳте пацїїле транслїване сѣ пе стеа мар-
торї, кѣ devica пѳстръ (Wahlspruch) ѳз дела
днчепѣт: „Дрѣптате шї паче!“ Проведїнда
шї сѳртеа арѣнкѣ де атѣтеа веакѣрї дн ачеа-
стѣ патрїе ѳрѣмосъ шї — нѳъ тѣтѣрор скѣмпѣ
атѣтеа пацїї шї конѳесїї зна лѣнгъ алта.
Пентрз че сѣ пе маї амѣрѣм зїмеле вѣнї
ла алдїї? Пентрз че сѣ пѣ вїедѣм кѣ тодїї
ка фїї аї ачелѣїаш мамѣ? Пе чїне сѣ дн-
вїнїм пентрз кѣ маїарѣл, сѣкѣвл, сасѣл,
ромънѣл, арѣеанѣл ш. а. се паск сѣпт аче-
еаш клїмъ, пе ачѣеаш вале, дн ачелаш
мѣпте, лѣнгъ ачелаш рѣѣ? Пентрз че сѣ
пе маї кѣтѣм ѳерїчїреа пѣмаї дн сепара-

тїсѣрї демаркѣтѳре, сѳшїїетѳре, ѳзїнд шї
де чеа маї вѣшѳръ апропїере? Пентрз че сѣ
маї провокѣм дн тормїнте вѣвреле стрѣ-
вѣпїлор поцїрїї, ѳѣкѣдѣне спаймъ вѣнї ла ал-
дїї? Пентрз че сѣ пѣ кѣтѣм вїїторївлзї
кѣ вѣрѣвѣдїе вѣнї дн окї? Шї дакѣ маї
домпеск днтре ної прѣжѣдеде; дакѣ лїмѣв,
релеѣе, датїне стрѣвекї маї арѣакѣ днтре
ної пѣредї деспѣрдїторї, де че сѣ пѣ пе кѣ-
дѣм вѣнї пе алдїї, де че сѣ пѣ пе апрїндѣм
лѣмїнъ днтпрѣмѣтѣ? — Дѣчї дрѣптате шї
паче Домнїї мѣї. — Б.

— Дн локѣл рѣпосатѣлзї Франчїск Тѣрї
се депзїмї ла дїстрїктѣл Брашовѣлзї комїса-
рїѣ провинцїал дн. Мїхаїл Мазер де Ыгмѳс,
жѣделе прїмарїѣ ал комїтатѣлзї Алѣї-де-сѣс.
(Дѣпъ М. ѣс Ј.). Дн Кїлѣж се мѣлѣрѣ
евреїї песте тѳгъ аѣцентарѣа; дн пѣтерѣа
порѣачїлор маї палте ар фї ертат а пѣтрече
аколо пѣмаї ла врео 5—6 фамїлїї, акѣм дѣсѣ
сѣпт песте 700 сѣфлѣте! Че сѣ ле фачї.
евреїї аѣ ванї.. Апої шї тїмпѣл пострѣ е ал
лїбералїстѣлзї; евреїї дѣкѣ сѣпт ѳменї ка
тодїї крѣщїнїї. Преа вїне, пѣмаї де п'ар фї
еї ашеа мѣрдарї ка сѣ днтпѣтъ вїдѣеле дн
каре лѣкѣсѣк, шїїарѣш, де п'ар ѳерѣе вїнарѣ
ашѣа мѣлт ка сѣ деморалїзеѣе пе попор. —
Хоцїїле їар ажѣнсѣрѣ де модъ дн Кїлѣж.
Полїдїа їар дшї їа лекѣїе, шї дѣкѣ че
лекѣїе....

Дн Сепгел пе кѣмпїе (пѣ маї аколо?)
дѣрѣвїтеа ажѣпсе ла о сѣрѣчїе че пѣ се
пѳте дескрїе. Прїчїна е маї вѣртос вѣтѣра
де вїнарѣ, кѣчї сїгѣр дн пѣмїтѣл сат се вѣѣ
ведреле кѣ зѣчїтеа песте зї; мѣлдї пѣ-
рїндї дшї дешѣартѣ челе дн зрѣмъ грѣзѳе
дн кош, шї ле даѣ пе вїнарѣ. Дн 16. Но-
емѣр. вн грѣдїнарїѣ вѣѣ атѣт вїнарѣ таре де
прѣпѣ, пѣлѣ се апрїнсе дн ел ешїндѣї фла-
кѣра пе гѣрѣ. Дн алъ зї дої вїерї вѣврѣ
атѣта, пѣлѣ че зѣл рѣмасѣ порт. Маї тот
адѳа атрѣїа касѣ е кѣрѣтѣ. (Ачї днсемпѣм
кѣ дн Транслїванїа арѣ шї їовѣдїтеа дрѣ-
птѣл кѣрѣчѣтрїтѣлзї пе трѣїлѣнїл дн зрѣмъ
ал ѳїекѣрѣї ан, пе каре нїмїні пѣ вре ал ѳо-
лосї спре вн алт скоп мѣнтѣторїѣ). Дн вѣ-
дїе зрѣеазѣ ѳѣртѣрї дѣсе, вѣеорї шї рафї-

*) Се днделѣде де ромънїї дн пѣшѣнтѣл сѣсѣск.
Ped.

пате. Сътениі каріи пѣ фъръ, се 'неакъ дѣ даторіи. Еі сънт сіліді а лѣа баѡі къ камете хоцещі. Есте аічі зп domn каре дѣ къте 20 фіоріні не камѣтъ де о оаіе къ шіел, не кареа о іа прітѣвара ші кареа фаче маі пѣ дін 10—12 ф.! Dzeѣ съ ерте не къштарі дакъі пѡте ерта. —

UNGARIA.

Пожор. Дела діетъ. Дѣ прівінга індіпенатѣлі (патрالیсадіе) пѣвъ дѣ 13. Дек. се статѣрь дѣ шедінге черкларе ачесте пѣтѣри: 1) Сънт пѣтіреа патріеі се къпрінде ачел пѣшѣнт каре стѣ сънт іспісідіа сѡінтеі корѡне зпгѣрещі. 2) Де четѣдені аі патріеі сънт прівіді тоді каріи зптеі сънт прѣнчі лецівіді аі зпзі патриот, орі се пѣскѣръ дѣ лѣзптрѣ патріеі, орі афаръ де хотарѣме еі. Прѣнчіі пѣскѣці афаръ де късѣторіе сънт де кондіаіа мамеі мор. Ал доілеа дѣпъ пащере фінд стрѣп, съ се індіене дѣ дѣцелесѣл лецімор. 3) Індіенеазъ леціслаціа ші іспісідіа. 4) Дѣ індіенаре се чере де кондіаіе неертатъ: 1) Ка чел ашезат дѣ патріе съ лѣкъіаскъ ачі къ статорііе, ла каре пѣ се соакѡте петречереа дѣ сервідіа арматеі зпгѣрещі. 2) Сънт пѣтеріле дін афаръ съ пѣ стеа сънт пічі о атѣрпаре де сѣдіт. 3) Съ депѣіе жѣрѣшѣнтѣл де кредіацъ кътръ патріе ші кътръ ал еі гѣверніѣ. 4) Дѣ індіенат съ пѣ фіе прівінцъ ла релѣе. 5) Індіенандѣл съ фіе маіорен. — Кондіаіа де а ворві ші лімба маіарѣ кареа ера съ се пѣіе токма ші пентрѣ фавріканді, перѣдеторі, шѣщері фѣ, лѣпѣдатъ пріа воцізаціе къ маіорітате де 32 комітатѣри дѣ контръ ла 17. Дѣтрѣачеа ла зпеле ѣврі тот се ва вѣрѣ ші ачестѣ кондіаіе.

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ.

Бѣжѣрещі, 6. Декетвріе в. Департаментѣл дрептѣдіі пѣвлікъ зп чіркларіѣ преа доріт, къпрінзеторіѣ де тѣсѣрі аспре аспра тѣтѣрор ачелора, каріи авѣнд а се дѣфѣдіша ла о касѣ де жѣдекатъ, ла зіоа не кареа сънт сорочіді віп дѣ сала де жѣдекатъ пѣ маі де се аратъ къ аѣ фост зрѣшторі кіетѣріі, апоі дѡсѣ — тѣшканді не семѣе де къцетѣл рѣѣ — се фак дѣдатъ неѣзѣвді, не ащепѣнд не партеа къ кареа се жѣдекъ. Къ ачестеа хотѣрѣреа каселор се амѣпъ дін сорок дѣ сорок. Дечі спре а тѣа одатъ дрѣштѣл зпор аватері ка ачестеа, департаментѣл дрептѣдіі орѣндѣеде, ка не віиторіѣ, а фѣлѣндѣсе фадъ зпа дін пѣрціле дѣпріціанате, съ се жѣдече прічіна дѣ ліпса челеі каре фѣці дела жѣдекатъ, ші съ се деа хотѣрѣре дѣ токмаі дѣпъ лецівіре ші інстрѣкцііе че сънт пентрѣ чеі че се осѣндеск дѣ ліпсѣ. Съскріе шефѣл департаментѣлі М. Бѣлеанѣ. — (Ачестѣ тѣсѣръ о фачет ші воі къпоскътъ пентрѣ тоді ачеі пѣшерші сѣдіні, каріи аѣ жѣдекъді дѣ Цара ромѣнеаскъ).

Chronică straină.

Spania. Madrid, 6. Декетвріе. Дѣ зп-

леле трекѣте се дѣтѣмплѣ о фапѣтѣ кріміпалѣ, дѣфіорѣторѣ дѣ палатѣл вѣдѣвѣі реціне Крістіна. Спирітѣлѣл (дѣховікѣл) еі каре локѣіа аколо, дѣші дінеа дѣ каса са о фетіцъ де о фѣтсецѣ фѣрте рарѣ, ка екѡпѡтѣ. Дѣ 17. але трекѣтеі о тѣпѣ кріміпалѣ пѣкъпоскътъ дѣтрѣнд дѣ кътара фетідеі, дѣ тѣіе гѣтѣл. Дін дѣмпреціѣрареа дѣ кареа се аола фетіда ші дін чеі доі пастѣрі че ретасерѣ дѣ дѣкременіта еі тѣпѣ, се веде кърат, къ еа сѣѣ лѣпат мѣлт тімп къ зчігѣторіѣл сѣѣ. Ачела дѣпъ депліріеа крїмеі, дѣші спѣлѣ тѣііле дѣтрѣво лігіан че се аофѣ аколо къ апѣ къштатъ, ші дѣкъіе зпа дѣпъ сіне. О асеменеа дѣтѣмпларе дѣ палатѣл рецінеі Крістіна каре се аофѣ де тѡте пѣрціле къпцізрат де пѣзіторі солдаці ші де ѡтмені де аі полідіеі, дѣ къмп ларѣ де къдетат ші дещепѣтѣ феліѣрі де прѣпѣсѣрі, къ тѡте къ омѡрѣіле ші рѣпіріле прѣкът ші алте крїме рафіанате токма акѣт сънт ѡбіектѣл зілеі дѣ Madrid. (Allg. Preus. ші Allg. Zeitung.)

Брітаніа маре. London, 4. Декетвріе. Репортѣріле дін Ірландіа сънт плїне де омѡрѣрі че се маі дѣтрѣпрінд дѣ ачѣа дарѣ. Дѣ зілеле ачестеа крīmїпалїі зчїсерѣ къ петрїі дѣ діштѣл Тїперарї не ва діректор ал зпзі дрѣтм де фѣр ш. а. ш. а. — Адѣнареа репеалѣлі, дѣпъ газетеле енглезе, се аофѣ дѣ трѣсѣреле челе дін зрѣш. Дѣ лѣнеа трѣкътъ колекта че се фѣкъ, авіа сѣі ла 8 пѣвді стерл.; дѣтрѣачеа зп депѣтат дін Ірландіа се прѣгѣтеще а пропѣне десѣтрѣдіреа Ірландіеі де Енглїтера дѣ каса депѣтадімор. Вѡм ведеа къ че ресѣлат.

Репортѣл соціетѣціі бїбліче дін Енглїтера. Ачестѣ дѣсодіре, кареа есте зпа дін челе маі тѣреде ашезѣміпте че се аофѣ астѣзі не лѣме, пѣ пѡте фі фѣрѣ інтерес ші пентрѣ поі ромѣніі, маі алес къ еі авѣм а тѣлѣшні тїпѣріеа поѣліі testament че ешї ла Спїрна ші іарѣш бїбліа дѣтреагѣ дѣ ѡктав тїпѣрігѣ дѣ Ст. Петерсѣвѣрг. Еа се дѣтетеіе ла 7. Мартіе 1804 къ скоп де а дѣлесні чїтіреа сѡінтеі скріптѣрі, каре не ачеле тімпѣрі ажѣнсесе ші не ла енглезіа фі чїтігѣ пѣмаі де партеа преѡдеаскъ, дѣтокма ка ла поі ромѣніі астѣзі, ші іарѣш ка пріа лѣдіреа скріптѣреі съ стрѣватъ ші леѣеа крещїѣл пѣвъ не ла челе маі селѣватїче попѡрѣ дін фѡвѣл Асіеі, Афрічеі, Амерчеі ші Австралїеі. Алте скопѣрі політїче пѣѣ авѣт пічі къ аре, къчі атѣпчі пѣаі ведеа пресїденді ла дѣсодіріле філіале че се дінѣ тог де ачестеа. Дін партеа фемеіаскъ. Пѣвъ дѣ кът ші аѣ ажѣнс скопѣл че ші лѣѣ пресїпѣт, се пѡте ведеа сїнгѣр дін ачѣа дѣмпреціѣраре, къчі дѣпъ кът аратъ протоколѣл адѣнѣреі ценерале, че се дінѣ ла 5. Маіѣ а. к., дела апѣл сѣс пѣміт пѣвъ акѣт аѣ тїпѣрігѣ ші аѣ петрѣкѣт 19 мїліѡне 741,770 есемпларе де бїбліе, сїнгѣр дѣ апѣл трекѣт аѣ спедѣт зп мїліѡн ші жѣшѣтате, тѡте ачесте тїпѣрігі іаѣ констат дѣ 3 мїліѡне 356,892 пѣвді стерл. Бїблііле тіѡтрїте сѣѣ редѣшѣрціт парте маре не ла челе маі варѣаре попѡрѣ але Асіеі, Афрічеі, Амерїчеі ші Австралїеі. Кѣт аѣ къ-

